

Klimatilpassede og sundhedsproducerende veje

Klimatilpasning af veje - en storskala omdannelse af byer

Vi skal bruge veje til at nedsive, magasinere og lede vand

Vi skal bruge mange ressourcer og vi skal bryde asfalt

Vi kan skabe fremtidens street-scapes, der styrker sundhed

Green Streets, Portland - Stor skala grøn infrastruktur

- Portland, Oregon
- 2000 green streets
- Forebygger overflow
- 40% billigere
- Skaber identitet
- Producerer sundhed

Green Streets, Portland - From gray to green

Environmental Services FAX: 503-823-6995
working for clean rivers MAILING ADDRESS: 1120 SW 5th Ave, Room 1000, Portland, OR 97204
MORE CONTACT INFO

What We Do Customer Services Programs Library

What We Do Stormwater Management City Stormwater Projects Green Infrastructure Green Street Steward Program

Green Street Steward Program

Aprende lo que hace un Green Street Steward

Become a Green Street Steward!

Community members have asked how they can participate in the care and maintenance of Portland's green streets. Environmental Services has responded with the Green Street Steward program. If you live, work or run a business in Portland you qualify to be a part of this program.

Role of Green Street Stewards

The city takes care of green streets and welcomes your help. As a Green Street Steward you can help with simple activities that include picking up trash, removing leaves and debris, and occasional weeding and watering.

Participating in the Green Street Steward program is a rewarding way to contribute to your community and keep Portland's rivers clean. Read more about the program and find out how you can become a Green Street Steward.

MOST POPULAR

- [Weed Identification Guide](#)
- [Steward Activity Log](#)
- [Green Street Steward Partners](#)
- [Green Street Steward Registration](#)
- [Maintenance Guide](#)
- [VIEW MORE](#)

MOST RECENT

- [Green Street Steward Partners](#)
- [Steward Activity Log](#)
- [Maintenance Guide](#)

[Subscribe to RSS](#)

Sundhedsaspekter:

- Forbedrer luftkvalitet
- Øger aktivitet
- Engagerer borgerne
- Reducerer ensomhed
- Reducerer stress

Vejen er byrummet lige udenfor døren

- **Stigende sundhedsproblemer og - udgifter**
- **Omstilling af mobilitets praksisser**
- **Grå byer – manglen på bynatur / biodiversitet**

Fremtidens klimatilpassede street scapes

Værdiskabende klimatilpasning er re-design

Bryggervangen

Healthy Streets for London

Prioritising walking, cycling and public transport
to create a healthy city

MAYOR OF LONDON

Chapter 2 Why Healthy Streets?

Reducing the use of the private car and increasing the number of people walking, cycling and using public transport has the potential to transform London and improve the lives of all those who live in, work in and visit the city.

The Healthy Streets Approach will make London a healthier, more sustainable, safer, more connected and, ultimately, more successful city for all Londoners.

A healthy city

Physical inactivity and sedentary lifestyles are creating one of the most serious public health challenges of our time. The easiest way for most Londoners to stay active is by walking or cycling as part of their daily travel. Two 10-minute periods of brisk walking or cycling a day is enough to get the level of physical activity recommended to avoid the greatest health risks associated with inactivity. At present, only about a third of adults in the capital are reporting this level of activity. It is our ambition for all Londoners to walk or cycle for 20 minutes every day.

This is not a small challenge, but more than 90 per cent of Londoners already walk each week, so we are building on a strong foundation. This shift in activity will see noticeable improvements in the health of Londoners, through improved mental wellbeing and a reduced risk of chronic illnesses such as Type 2 diabetes and cardiovascular disease.

If all Londoners walked or cycled for 20 minutes a day, this would save

in NHS treatment costs over 25 years and would contribute to fewer of the following⁵:

hip fractures	85,000	▼
dementia	19,200	▼
depression	18,800	▼
cardiovascular disease	16,400	▼
stroke	6,700	▼
type 2 diabetes	4,800	▼
colorectal cancer	1,500	▼
breast cancer	1,300	▼

A person who is active every day reduces their risk of⁶:

Type 2 diabetes

35-50% ▼

Coronary heart disease

20-35% ▼

Hip fracture

36-68% ▼

Death

20-35% ▼

Depression

20-30% ▼

Alzheimer's disease

20-35% ▼

Breast cancer

20% ▼

Colon cancer

30-50% ▼

10 indikatorer til sunde veje

1. Nemt at vælge at gå, cykler og offentlig transport
2. Gå-muligheder for alle
3. Nemt at krydse
4. Læ og Skygge
5. Steder at stoppe og hvile
6. Reducere støj
7. Oplevelse af tryghed
8. Ting at opleve og gøre
9. God oplevelse
10. Ren luft

Klimatilpasning som en invitation!

- klimatilpasning – er det noget for mig?
Jeg er optaget af sundhed, børnefamilier, kultur ...

Hvordan kan projektet passe med dine strategiske mål?

Hvilke initiativer har du, som kan spille sammen med klimatilpasningen?

- Vi skal opbygge nye alliancer
på tværs af sektorer,
der ikke plejer at samarbejde
- vi skal blive skarpe på at tale om værdi-produktion og bæredygtighed
- Vi skal gøre værdierne robuste i realiseringen

Guldet - Værdiskabende klimatilpasning er co-design

KONCEPT - IDÉ

OVERSKRIFT: DEN INVITERENDE VEJ

BRUGERHISTORIER

1. Som BØRNEFAMILIE (målgruppe)
Vil jeg ~~at~~ vi deltage aktivt i (hvad?)
Så ~~at~~ vi bliver en del af (værdi ift. indsatsområde)
fællesskabet i vores legeområde

Visualiser din koncept-idé:

KONCEPT - IDÉ

OVERSKRIFT: Aktivitetsrum / Åbyhøj Super Route

BRUGERHISTORIER

og barn (målgruppe)
vil have mulighed for at være aktiv (hvad?)
med mine venner del af skole, i et (værdi ift. indsatsområde)
fedt shared space!

Visualiser din koncept-idé:

10 værdikort som dialogværktøj

Værdikortenes formål og indhold

Multifunktionelle klimaveje – der kobles til samfundets sundhedsudfordringer

I de kommende år skal der etableres mange nye blå-grønne infrastrukturer i byerne og i landdistrikterne. Der er et særligt behov for at arbejde med veje, fordi vi i fremtiden skal omdanne mange veje til at håndtere regnvand. Der er omkring 72.000 km kommunale veje i Danmark og omkring 22.500 km af disse er private fællesveje. Og selvom ikke alle veje skal håndtere vand, så er der tale om en storskala omdannelse. Vejene udgør desuden værdifulde arealer i byerne, som ikke udnyttes tilstrækkeligt i dag. Det er derfor oplagt, at arbejdet med at klimatilpasse og separatlokalere udnyttes til at redesigne vejenes udformning og forløb – og lægger flere funktioner ind.

Det store spørgsmål er selvfølgelig hvilke former for merværdi, som fremtidens klimavej kan være med til at realisere. Projektet viser, at der er store perspektiver i at arbejde med sundhedsproducerende veje, der fx adresserer udfordringer med inaktivitet, ensomhed og rehabilitering. Mulighederne er mange – udfordringen er at bringe disse nye funktionaliteter og værdier ind i planlægningsprocessen, der jo normalt varetages af sektorspecifikke fagfolk.

Værdikort til at udvikle og gennemføre multifunktionalitet og merværdi

Når vi skal skabe multifunktionalitet og merværdi i klimatilpasningen, udfordrer vi den så velkendte vej og de brugsmæssige og faglige sektorpraksisser, der er bygget op omkring denne. Forskning i omstilling viser, at selv om det kan virke indlysende at re-designe med merværdi, så er der brug for gode argumenter, når man vil omstille eksisterende praksisser. Tværfagligt samarbejde kan også være en udfordring at realisere i praksis.

Med værdikortene har vi skabt et overblik over forskellige former for merværdi, som klimavejene kan være med til at skabe. Merværdierne afspejler specifikt nogle af de centrale værdier, som Aarhus Vand og forvaltningerne i Aarhus Kommune har bragt i spil, men mange af dem er generelle og vil kunne bruges som oplæg til andre kommuner.

Der er udviklet 10 værdikort, der udfolder, hvordan samfundets udfordringer med at øge sundhed i bred forstand kan adresseres gennem re-design af byen.

Værdikortenes ene side beskriver funktionelle bylivsmål, og peger på de samfundsudfordringer, som målet adresserer og eksempler på de effekter, der kan opnås.

Den anden side viser eksempler på, hvordan klimatilpasning konkret kan bidrage til dette.

- Aktiv mobilitet
- Flere fællesskaber
- Læring og kreativitet
- Den sunde by for alle
- Byer som arena for rehabilitering
- Rum til ro og fordybelse
- Bedre byklima
- Den oplevelsesrige by – hele året
- Leg og aktivitet i byen
- Den samskabende by

Oversigt over de 10 værdikort

Metrikker og dokumentation

– Sådan argumenterer forsyning og kommune for innovativ klimatilpasning

Forord

Aalborg Universitet har udviklet en oversigt over forskellige metrikker og former for dokumentation, der kan understøtte integration af multifunktionalitet og dermed skabe større merværdi i byerne igennem fremtidens klimatilpasning.

- Projektet er udviklet i regi af Vand i Byer. Øvrige partnere er Aarhus Kommune, og Aarhus Vand, Middelfart Kommune og Middelfart Spildevand samt Hedensted Kommune og Coast2Coast Climate Challenge (C2C-CC).

Klimatilpasning, der bidrager til...

Byer som arena for rehabilitering

- Klimatilpasning er meget aktuelt anledning til at re-designe byer, så den kan bidrage til rehabilitering på flere måder:
- Vi kan omdanne lokale veje, så de fremmer motivation og mulighed for at komme ud af boligen for de, som har temporær eller varig funktionsnedsættelse.
- Vi kan re-designe veje og grønne områder, så folk med forskellige former for funktionsnedsættelse kan træne i hverdagsrummet – tæt på boligen.
- Vi kan skabe byrum, der fremmer deltagelse i byens liv.

© Foto: ved Marselisborgcenter for rehabilitering, klimatilpasning og folke-sundhed (Foto: Marselisborg Center)

“Først sagde jeg nej, jeg har jo gang i meget over jorden – jeg har ikke tid til at tage mig af det under jorden. Men så gik jeg mig og kørte til et møde – og det har sat gang i så meget.”

En professor fra et ældrecenter i Middelfart fortæller, at deltagelsen i klimatilpasningsprojekter har haft stor betydning for centeret.

Afsløst i Hovedgården

Bare en del af klimatilpasningen i Middelfart har det lokale ældrecenter fået omdannet sine udearealer. De håndterer regnvand i synlige tønder og læmninger og samtidig er der skabt et oplevelsesrige miljø, som gør det attraktivt at gå udenfor for de ældre. Der er borde og bænke, små stier og mange forskellige planter, der både skaber solrige områder og skygge. Området er synligt i bybilledet og også åbent for offentligheden.

Park ved Marselisborg Center i Aarhus

Den nye park skal demonstrere, hvordan klimatilpasning, byliv, folkesundhed og rehabilitering kan gå hånd i hånd. Parkens våde områder skal kunne opføre regnvand fra tage og pladser, så brugere og naboer slipper for overvannet. Parken skal være et område for træning og leg og rumme mødesteder for uformelle fællesskaber.

De største begrænsende faktorer for anvendelse af naturmiljøer for rehabiliteringsaktiviteter er tilgængelighed, tilstrækkelige faciliteter, social støtte og sikkerhed. Ved forskellige former for udvalgte genopretning foregår træningen ofte i et klassisk træningscenter, to gange om ugen i en ½ time. Når man flytter det udsendes kan man gå balance på forto, sidde på træstammer og dufte blomster. Det skaber en meget større overlevingsværdi, fordi det ikke er afgørende til formelle træningsøktioner, men foregår i hverdagen. Centerets projekt bygger på en idé om at udvikle nærområdet som et træningsrum for hverdagens daglige generel og lærdag. “at cykle, lege, stå græsset og sætte snor på hunden. Helge Ole Myrland fra Marselisborg Center, er det afgørende for motivation til at komme ud af huset, at det er noget at gå efter og gå til. Børne og sødemuligheder kan ikke overvædes. De er ikke kun til hvile og afslapning – de er også tryghedsfaktorer.”

© Læs mere på Marselisborgcenter.dk

Vand i Byer – Sommer 2018 – København

Bylivsmål

Flere fællesskaber

- Byen kan skabe rummer for, at der dannes og vedligeholdes fællesskaber. Fællesskaber kan have forskellige omfangspunkter. Der er forskellige opløste relationsniveauer at arbejde med:
- Aldre, der finder aktiviteter at lave sammen med andre ældre.
- Børn, der har godt af at lege sammen med andre børn.
- Familier, der kan lave ting sammen, der er nemme at få ind i hverdagen.
- Fællesskaber på tværs af grupper, fx mellem børn og ældre.

© Bygherre på Hedensted borg og til nye fællesskaber på de grønne arealer.

Samfundsudfordringer

Nyere forskning har dokumenteret, at langvarig ensomhed er et alvorligt problem, som har betydelige konsekvenser for både sundhed og trivsel. Et voksende antal studier peger blandt andet på, at ensomhed øger risikoen for forhøjet blodtryk og kolesteroltal, hjerte-kar-sygdomme, træthed, smertes, søvnløshed og depression.

Kilde: Løvgård og Friis (2015)

I Danmark er ensomhed årligt relateret til godt 2.200 voldsde dødsfald, hvilket svarer til 4 % af alle dødsfald. I alt oplever 6,3 % af den voksne befolkning ofte at være uanset alene.

Kilde: Sundhedsstatistik (2014)

Effekter

Når der justeres for rygning, alkohol, BMI og fysisk aktivitet, er der i Danmark årligt:

- 179.000 ekstra dødsfald blandt personer, der er ensomme, i forhold til personer, der ikke er ensomme.
- 206.000 ekstra dage med langvarigt sygefravær blandt personer, der er ensomme, i forhold til personer, der ikke er ensomme.
- 470.000 ekstra dage med langvarigt sygefravær blandt personer, der er ensomme, i forhold til personer, der ikke er ensomme.
- 13.000 ekstra dødsfald på 22 mio. kr. til behandling og pleje blandt personer, der er ensomme, i forhold til personer, der ikke er ensomme.
- 13.000 ekstra dødsfald på 7,8 mio. kr. ved tabt produktion blandt personer, der er ensomme, i forhold til personer, der ikke er ensomme.

Kilde: Sørensen et al. (2016)

Ensomme ældre vil gerne være en del af fællesskabet. Aldre der oplever ensomhed, efterspørges aktiviteter i nærområdet, hvor social samvær er højest, og hvor der er mulighed for at lære nye mennesker at kende. Aldre der oplever ensomhed, vil med andre ord gerne ud og møde nye mennesker.

Kilde: Marselisborg Center for Læring, Kompetence og Viden (2017)

Vand i Byer – Sommer 2018 – København